

ฉันทวิธีต้ปฐริสสมาส

ฉันทวิธีต้ปฐริสสมาส คือ ต้ปฐริสสมาสที่บพหน้าประกอบด้วยฉันทวิธีวิภตติฎกยอเข้ากับบพหลัง

ตัวอย่างรูปวิเคราะห์

รณญเ ปุตุโต ราชปุตุโต

(อ.โอรส ของพระราชา ชื่อว่า ราชปุตุโต ๆ แปลว่า อ.โอรสของพระราชา)

รณญเ ปุริโส ราชปุริโส

(อ.บุรุษ ของพระราชา ชื่อว่า ราชปุริโส ๆ แปลว่า อ.บุรุษของพระราชา)

สพพปาปสฺส อกรณเ

อาจริยสฺส ปุชโก อาจริยปุชโก (สาริปุตุโต)

(อ.พระสารีบุตร ผู้บุชา ซึ่งอาจารย์ ชื่อว่า อาจริยปุชโก ๆ แปลว่า ผู้บุชาซึ่งอาจารย์)

พุทฺธสฺส สาวโก พุทฺธสาวโก

(อ.สาวก ของพระพุทธเจ้า ชื่อว่า พุทฺธสาวโก ๆ แปลว่า อ.สาวกของพระพุทธเจ้า)

สมุทฺทสฺส โฆโส สมุทฺทโฆโส

(อ.เสียง แห่งทะเล ชื่อว่า สมุทฺทโฆโส ๆ แปลว่า อ.เสียงแห่งทะเล)

ธณฺฎานเ ราสิ ธณฺฎราสิ

(อ.กอง แห่งข้าวเปลือก ท. ชื่อว่า ธณฺฎราสิ ๆ แปลว่า อ.กองแห่งข้าวเปลือก)

กายสฺส ลหุตา กายลหุตา

(อ.ความเบา แห่งกาย ชื่อว่า กายลหุตา ๆ แปลว่า อ.ความเบาแห่งกาย)

มรณสฺส สติ มรณสฺสติ

(อ.ความระลึก ซึ่งความตาย ชื่อว่า มรณสฺสติ ๆ แปลว่า อ.ความระลึกซึ่งความตาย)

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

รุกขสฺส มूलํ รุกขมूलํ

(อ.โคน ของต้นไม้ ชื่อว่า รุกขมूल ๑ แปลว่า อ.โคนของต้นไม้)

เทวานํ ราชา เทวราชา

(อ.พระราชา แห่งเทพ ท. ชื่อว่า เทวราชา ๑ แปลว่า อ.พระราชาแห่งเทพ)

หตฺถิสฺส ปทํ หตฺถิปทํ

(อ.รอยเท้า แห่งช้าง ชื่อว่า หตฺถิปทํ ๑ แปลว่า อ.รอยเท้าแห่งช้าง)

ภิกฺขุณฺ สตํ ภิกฺขุสฺตํ

(อ.ร้อย แห่งภิกษุ ท. ชื่อว่า ภิกฺขุสฺตํ ๑ แปลว่า อ.ร้อยแห่งภิกษุ)

เสฏฺฐิสฺส ฐิตา เสฏฺฐิฐิตา

(อ.ธิดา ของเศรษฐี ชื่อว่า เสฏฺฐิฐิตา ๑ แปลว่า อ.ธิดาของเศรษฐี)

อิติธียา สหฺโท อิติธีสหฺโท

แบบฝึกหัดท้ายบท

จงวิเคราะห์บทสมาสต่อไปนี้

๑. อิตฺถิรูปํ (อ.รูปแห่งหญิง)
๒. ปุมฺภาโว (อ.ความเป็นแห่งชาย)
๓. ปุลฺลึงค์ (อ.เพศแห่งชาย)
๔. ภิกฺขุณฺสีสงฺโฆ (อ.หมู่แห่งภิกษุณี)
๕. เสฏฺฐิธินํ (อ.ทรัพย์ของเศรษฐี)